

Základní škola při Dětské psychiatrické nemocnici, Louny

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

s přílohou upravující vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením

ŠKOLA PRO ŽIVOT

Škola pro život - ŠVP ZV

zpracovaný podle Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (RVP ZV)

Škola pro život - ŠVP ZV LMP

zpracovaný podle přílohy upravující vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením (RVP ZV - LMP)

Září 2007, upraveno k 1.9.2011, upraveno k 1.9.2013

Obsah

ŠVP ZV

1. Identifikační údaje	1
2. Charakteristika školy	2
3. Charakteristika ŠVP	4
3.1. Zaměření školy	4
3.2. Výchovné a vzdělávací strategie	4
3.3. Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	5
3.4. Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných	6
3.5. Průřezová témata	7 - 16
4. Učební plán	17 - 21
5. Učební osnovy – 1. stupeň	22 - 128
Učební osnovy – 2. stupeň	129 - 355
6. Hodnocení výsledků vzdělávání žáků	356

Příloha 1: ŠVP ZV – LMP

1. Úvod	1
2. Klíčové kompetence	1
3. Charakteristika přílohy ŠVP	3
Průřezová témata	4 - 11
4. Učební plán	12 - 16
5. Učební osnovy – 1. stupeň	17 - 85
Učební osnovy – 2. stupeň	86 - 204

Příloha 2: Pravidla pro hodnocení žáků

1 - 19

Příloha 3: Standardy pro základní vzdělávání

1

Český jazyk a literatura	2 - 54
Matematika	55 - 102
Anglický jazyk	103 – 138
Německý jazyk	198 - 210

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Oficiální název ŠVP:

Škola pro život - školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

(zpracovaný podle RVP ZV)

(zkrácený název uváděný ve školní dokumentaci: Škola pro život - ŠVP ZV)

příloha: Škola pro život - školní vzdělávací program pro základní vzdělávání upravený pro žáky s lehkým mentálním postižením *(zpracovaný podle přílohy RVP ZV - LMP)*

(zkrácený název uváděný ve školní dokumentaci: Škola pro život - ŠVP ZV LMP)

Údaje o škole:

Název školy : Základní škola při Dětské psychiatrické nemocnici, Louny, příspěvková organizace
Adresa : Pod Nemocnicí 2503, 440 01 Louny
Jméno ředitelky : RNDr. Jana Gottfriedová
Kontakty : tel. 415 620 180, e-mail: zsdpl.reditel@centrum.cz
WWW stránky : www.skoladpl.cz
IČO : 70841543
IZO : 110003152
REDIZO : 600023575
Koordinátor : RNDr. Jana Gottfriedová

Zřizovatel:

Název : Krajský úřad Ústeckého kraje
Adresa : Velká Hradební 3118/48, 400 02 Ústí nad Labem
Kontakty : tel. 475 657 111, e-mail: urad@kr-ustecky.cz
WWW stránky : www.kr-ustecky.cz
IČO : 70892156

Platnost dokumentu:

Platnost od : 1.9.2007
Aktualizace : k 1.9.2011, k 1.9.2013

.....
razítko školy

.....
podpis ředitele

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Úplnost a velikost školy:

- Škola je plně organizovanou základní školou s 1. až 9. ročníkem základní školy, 1. až 9. ročníkem základní školy praktické a 1.-10. ročníkem základní školy speciální.
- Je základní školou při zdravotnickém zařízení.
- Kapacita školy je 70 žáků, přičemž v průběhu školního roku se ve škole vystřídá průměrně 150 - 190 žáků.

Umístění školy:

- Na jižním okraji města v pronájmu ve 3. patře budovy polikliniky v křídle B. Pronajímatelem je společnost Honoris Clinic Louny, a.s.
- Přístup do školy je po samostatném zadním schodišti polikliniky z areálu bývalé nemocnice. Ve vstupní hale polikliniky v přízemí je možno obrátit se na přepážku informací.

Vybavení školy:

Prostorové:

- kmenové učebny 1.stupně (počet 3), kmenové učebny 2.stupně (počet 5)
Učebny jsou velmi malé, průměrná plocha činí 18 m², jsou vhodné pro maximálně 7-8 žáků.
- sportovní místnost – plocha cca 24 m²
- specializované učebny (počet 2) – učebna pro praktickou, výtvarnou a hudební výchovu; učebna ICT
- kancelář ředitele
- sborovna
- sklad učebnic, sklad pomůcek, spisovna

Hygienické:

- součástí každé učebny je umyvadlo s mýdlem a zásobníkem s papírovými ručníky; na chodbě jsou chlapecké záchody, dívčí záchody, jedno samostatné WC pro učitele – vše je v souladu s hygienickou vyhláškou č.410/2005 Sb. v platném znění.
- světelné podmínky v učebnách jsou dobré, okna jsou velká, opatřená vnější mříží, na jižní straně budovy opatřená žaluziemi proti slunci
- prostředí je tiché, bez pouličního ruchu
- školní žakovský nábytek odpovídá věku žáků, je výškově nastavitelný
- relaxační koutky jsou pouze v některých kmenových učebnách, pro relaxaci a uklidnění žáků se používají i další prostory (chodba s křeslem, sportovní místnost s koberec)
- stravování žáků probíhá v prostorách léčebny a je zajištěno personálem léčebny

Technické:

- všechny kmenové učebny jsou vybaveny audiovizuální technikou (televize, DVD, video, CD přehrávač)
- funkční lokální počítačová síť s 12 počítači, 4 tiskárny, skener, digitální fotoaparát, kopírka
- učebna ICT je vybavena 8 počítači pro žáky
- v učebně PV lze používat šicí stroje, kuchyňské vybavení

Materiální:

- rozsáhlá knihovna (odborné knihy pro učitele, encyklopedie, příručky a beletrie pro žáky i pro výuku)
- knihovna audio a video nahrávek
- výukové počítačové programy
- učební pomůcky pro jednotlivé předměty

Charakteristika pedagogického sboru:

- Počet pedagogů: 8 včetně ředitelky
- Kvalifikace: podle § 8, odst.2 zákona č. 563/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů
Učitelé jsou speciální pedagogové v těchto zaměřeních: etopedie, psychopedie, pokud nemají speciálněpedagogickou kvalifikaci, postupně si ji doplňují.
- Asistenti: ve škole není asistent pedagoga
- Učitelé školy patří ve většině ke zkušeným pedagogům. Jsou v úzkém každodenním kontaktu, výhodou je denní výměna zkušeností, vysoká schopnost improvizovat a řešit nenadálé krizové situace. Učitelé si vzájemně pomáhají a velmi dobře spolupracují.

- Vzhledem k vysoké míře speciálních vzdělávacích potřeb našich žáků by bylo zapotřebí rozšíření pedagogického sboru o 1 pedagogického asistenta. Zatím pro to nemáme organizační ani finanční možnosti.

Charakteristika žáků:

- Naši žáci jsou pacienti psychiatrické nemocnice ve věku 6-17 let.
- Přicházejí z různých kmenových škol v různých oblastech Ústeckého kraje nebo jiných částí republiky.
- Délka pobytu žáka v naší škole se pohybuje od 2 dnů do 1 roku, přičemž některé děti se opakovaně vrací k rehospitalizaci a setrvávají tak v naší škole větší část své povinné školní docházky. Průměrná délka pobytu je 8 -10 týdnů.
- Převažují děti se závažnými poruchami chování, děti s výraznou agresivitou, děti hyperaktivní s poruchami pozornosti (ADHD), děti s mentálním postižením a poruchami chování, děti s poruchami chování a emocí, děti s různými typy a stupni dyslexie, dysgrafie, dyskalkulie. Dále mezi našimi žáky jsou děti ze sociálně patologického prostředí, děti s závislostním nebo jinak rizikovým chováním, děti agresivní, děti citově deprivované, děti neurotické, děti úzkostné, děti s disharmonickým vývojem osobnosti, děti citově nevyrovnané, děti s výraznými školními problémy, děti depresivní, děti se suicidálními tendencemi nebo děti týrané či zneužívané.
- Řada dětí je z dětských domovů s nařízenou ústavní výchovou, případně i z výchovných ústavů s uloženou ochrannou výchovou. Řada dětí zpočátku obtížně snáší celodenní režim a odtržení od svého prostředí, velmi neochotně se přizpůsobují jakýmkoliv požadavkům.
- Převážná část dětí přichází s malým zájmem o školu a vzdělávání, často se vyskytují vyhraněné negativní postoje, špatné nebo chybějící rodinné zázemí, chybějící pozitivní sociální vazby, chybějící zájmy, snížené intelektové dispozice, nedostatek snahy v myšlení i práci, nižší schopnost soustředění a pozornosti, snížená sebekontrola, neadekvátní sebehodnocení a sebevědomí, nedostatečná vnímavost, soucit a empatie, přehnaně egocentrické jednání, apod.

Organizační charakteristika:

- Výuka je časově podřízena léčebnému režimu dětské psychiatrické nemocnice. Z tohoto důvodu probíhá pouze v dopoledních hodinách a celkový počet týdenní hodinové dotace pro jednotlivé ročníky je snížen.
- Časové rozvržení výuky je upraveno podle potřeb denního režimu DPN. Začátek a konec vyučování, zkrácení délky některých vyučovacích hodin (první, druhá, pátá hodina) na 40 minut.
- Výuka probíhá ve výukovém plánu a v počtu hodin, který je stanoven podle specifických vzdělávacích potřeb žáků a organizačních a personálních možností školy tak, aby byla realizována výuka všech povinných předmětů.
Ve výjimečných případech je učební plán individuálně upraven pro konkrétního žáka podle jeho dispozic a zdravotního stavu na základě domluvy s ošetřujícím lékařem.
- Ve třídách a výukových skupinách se kombinuje většinou více výukových skupin z různých ročníků a typů vzdělávacích programů.

Projekty a mezinárodní spolupráce:

- V současné době není škola zapojená v žádných projektech a nemá mezinárodní kontakty.

Spolupráce se zákonnými zástupci a dalšími subjekty:

- Úzká spolupráce je s lékaři a zdravotnickým personálem nemocnice. Probíhá formou společných porad, formou denních výměn podstatných informací v ústní, telefonické nebo písemné podobě. Pro pedagogickou práci s našimi žáky je zcela nezbytná.
- Kontakt se zákonnými zástupci je problematický vzhledem k tomu, že žáci jsou z různých částí ČR. Probíhá formou osobních návštěv rodičů ve škole, kdykoliv projeví zájem, dále telefonickými rozhovory.
- Dále probíhá spolupráce s kmenovými školami. Spolupracujeme s kmenovými školami žáků prostřednictvím školních dotazníků, telefonických rozhovorů, e-mailů a poštovní korespondence.
- V případě potřeby kontaktujeme školská poradenská pracoviště, další zdravotnická zařízení atd.
- Při škole je zřízena tříčlenná školská rada.

3. CHARAKTERISTIKA ŠVP

3.1. Zaměření školy

Hlavní priority naší školy spočívají v následujících bodech:

- individuální přístup ke každému žákovi, individuálně přizpůsobené vzdělávání, řešení a náprava individuálních problémů jednotlivých žáků
- široké spektrum zaměření (výuka podle RVP ZV a RVP ZV - LMP, podle RVP ZŠS), vysoká diferenciací, respektování značně odlišných intelektových a sociálních dispozic žáků, velmi odlišných zájmů a zaměření, prožitých situací a získaných zkušeností žáků
- zaměření na osobnostní a sociální výchovu, která prolíná do všech oblastí vzdělávacího programu a všech časových a organizačních částí, na zlepšení komunikačních a sociálních dovedností žáků
- aktivizace žáků a vytvoření pozitivního přístupu ke škole a vzdělávání
- dovednosti pro praktický život se zaměřením na schopnost bezproblémového života v současné společnosti

Ředitelka školy stanovuje následující úpravy, nezbytné pro praktickou realizaci ŠVP ve škole při dětské psychiatrické nemocnici:

- 1) Snížení počtu hodin povinné týdenní časové dotace výuky pro jednotlivé ročníky, snížení počtu hodin minimální povinné časové dotace pro některé předměty z důvodu potřeb léčebného režimu DPN .
- 2) Omezení při výuce některých částí vzdělávacích obsahů některých vzdělávacích oborů z důvodů bezpečnosti žáků a jejich zdravotního stavu a prostorových podmínek školy.
- 3) Distribuce očekávaných výstupů, školních výstupů a učiva do jednotlivých ročníků je orientační. Jsou možné přesuny vzhledem ke konkrétním individuálním potřebám vzdělávání jednotlivých žáků, vzhledem k návaznosti na předchozí průběh vzdělávání v kmenové škole a vzhledem k jejich zařazení ve výukové skupině tvořené z více ročníků.
- 4) V organizaci výuky zkrácení délky některých vyučovacích hodin na 40 minut z důvodu časové organizace denního režimu v DPN.

3.2. Výchovné a vzdělávací strategie

Společné postupy, metody a formy práce, které vedou k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků. Jsou uplatňovány všemi pedagogy.

Kompetence k učení

- Na konkrétních příkladech vysvětlujeme a ukazujeme žákům smysl a cíl vzdělání, vytváříme pozitivní vztah k učení.
- Seznamujeme žáky a nabízíme jim různé strategie učení, dáváme jim příležitost k výběru vhodných metod pro jejich individuální osobnost.
- Respektujeme individuální tempo jednotlivých žáků v učení, podporujeme jejich snahu a rozvíjíme vytrvalost.
- Nabízíme žákům různé informační zdroje, pomáháme jim při vyhledání, výběru a zpracování informací a vedeme je k samostatné práci s informacemi z různých informačních zdrojů.
- Učíme žáky poznatky a informace vyhledávat, třídít, porovnávat, zpracovávat a zařazovat do systému.
- Umožňujeme žákům získávat zkušenosti při experimentování, pozorování, praktických pokusech, podporujeme žáky ve vyvozování vlastních závěrů.
- Klademe důraz při výuce na porozumění a pochopení vztahů a vazeb.
- Učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat svou práci.
- Podporujeme žáky v rozšiřování vědomostí a zájmu o různé obory, umožňujeme jim klást doplňující a upřesňující otázky.

Kompetence k řešení problémů

- Učíme žáky nebát se problémů, nevyhýbat se jim, ale pokusit se účinně je řešit.
- Vytváříme při výuce praktické úlohy problémového charakteru a učíme žáky hledat řešení, provádíme rozbor efektivity a účelnosti navržených řešení.
- Na modelových příkladech seznamujeme žáky s algoritmy řešení pro daný problém.

- Rozvíjíme u žáků dovednosti uvážlivého a promyšleného rozhodování v náročných problémových situacích prostřednictvím zařazování nácviku v konkrétních nebo modelových situacích.
- Podporujeme hledání osobitých vlastních řešení a zvážení jejich efektivity.
- Učíme žáky, jak problémům předcházet.

Kompetence komunikativní

- Podporujeme rozvoj dovedností různých způsobů komunikace žáků (verbální a neverbální, ústní a písemná, elektronická).
- Klademe důraz na kultivovanost při komunikaci, vyžadujeme slušné vyjadřování, respektování pravidel, netolerujeme vulgární, hrubé a urážlivé vyjadřování mezi všemi lidmi ve škole.
- Zapojujeme žáky do rozhovorů a diskusí, klademe důraz na dovednosti vyslechnout názor druhého, vhodně argumentovat, smysluplně a výstižně se vyjadřovat.
- Zaměřujeme se na rozvíjení dovedností naslouchat druhým.
- Používáme v přiměřené míře odbornou terminologii, symboly a schémata z různých oborů a vedeme žáky ke správné práci s nimi.
- Připravujeme žáky na zvládnutí komunikace v náročných, rizikových a nebezpečných situacích.
- Učíme žáky prezentovat vhodným způsobem svou práci, své názory, klást otázky.
- Podporujeme rozvoj účinné komunikace při spolupráci v zájmu plnění zadaného úkolu.

Kompetence sociální a personální

- Učíme žáky spolupracovat ve skupině při plnění náročnějších úkolů.
- Dbáme na střídání jednotlivých rolí ve skupině, aby žáci získávali dovednosti při zvládnutí odlišných rolí.
- Učíme žáky kriticky hodnotit nejdříve svoji práci a pak práci druhých. Vedeme je k zamyšlení nad kritikou, jejímu přijetí a poučení se do budoucna.
- Podporujeme u žáků rozvoj odpovídajícího „zdravého“ sebevědomí, rozvíjíme jejich dovednosti při sebehodnocení, sebekritice a hledání možných rezerv.
- Vytváříme přátelskou atmosféru ve škole a podporujeme žáky v jejím udržování a rozvíjení vzájemným zájmem, komunikací a přátelským chováním.
- Učíme žáky sebekontroly a sebeovládání při všech činnostech a jednání.

Kompetence občanské

- Učíme žáky vnímat odlišnosti mezi lidmi jako běžnou součást života, chovat se ohleduplně, pomáhat slabším a handicapovaným.
- Pomáháme žákům najít a pochopit vlastní kulturní a historické zakotvení a následně respektovat jiné kulturní hodnoty a snažit se jim porozumět.
- Pořádáme pro žáky přehlídky jejich výtvarných, případně jiných prací, pěvecké přehlídky, podporujeme jejich aktivní účast a podíl na organizaci, zájem o kulturu a rozvíjíme jejich úctu ke kulturním hodnotám.
- Důsledně vyžadujeme plnění školního řádu a běžných společenských norem chování, rozvíjíme porozumění základním principům lidské společnosti, systému práv a povinností, svobody a odpovědnosti.
- Učíme žáky při jednotlivých činnostech chránit své zdraví a neohrožovat zdraví ostatních, upozorňujeme je na možná rizika a nebezpečí a učíme je předcházet jim.
- Motivujeme žáky k rozvíjení sportovních a jiných zájmových činností.
- Rozvíjíme ekologické vnímání žáků, vnímání přírody jako celku a člověka jako součásti naší planety.

Kompetence pracovní

- Provádíme se žáky zhodnocení výsledků jejich práce z různých hledisek, učíme žáky úctě k výsledkům práce své i ostatních.
- Chválíme žáky za kvalitní práci a především za snahu, trpělivost a vytrvalost, posilujeme jejich radost z práce.
- Rozvíjíme dovednosti žáků při zacházení s různými nástroji, náčiním a náradím, učíme je šetrnému přístupu k pomůckám a materiálu, opatrnému zacházení s přístroji.
- Pomáháme žákům získat základní pracovní dovednosti různého zaměření.
- Důsledně vyžadujeme dodržování pořádku a bezpečnosti při pracovních činnostech.
- Umožňujeme žákům nápravu chyb a zlepšení své práce. Rozvíjíme jejich odpovědnost za dokončené dílo.

3.3. Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žáci naší školy jsou pacienti psychiatrické léčebny, vesměs jde o žáky s poruchami chování v kombinaci s dalšími diagnózami, z čehož je zřejmé, že všichni mají speciální vzdělávací potřeby. Míra speciálních

vzdělávacích potřeb jednotlivých žáků se liší podle charakteru diagnózy a jejich projevů. Tomu odpovídá organizační a časové rozvržení výuky, nižší počet žáků ve výukové skupině, konkrétní výběr postupů, metod a forem práce, individualizace a diferenciaci ve vzdělávání apod.

Organizační režim školy je přizpůsobený potřebám léčebného režimu DPN, stanoví se po dohodě s lékaři a vedením DPN.

Žáci se zdravotním postižením

Žáci s mentálním postižením jsou vzděláváni podle svých dispozic vzhledem k závažnosti postižení podle přílohy ŠVP zpracované podle RVP ZV - LMP nebo v případě středně těžkého mentálního postižení podle učebních dokumentů pro ZŠ speciální (ŠVP ZŠS). Jsou vzděláváni formou individuální nebo skupinové integrace ve třídě pro žáky základní školy nebo ve třídě speciálně určené pro žáky s mentálním postižením. Pedagogové v plné míře respektují individuální dispozice každého žáka a uplatňují diferenciaci ve vzdělávání tak, aby bylo možné dosáhnout maximálního možného rozvoje žáků a realizování adekvátních cílů.

Žáci s tělesným postižením jsou vzděláváni formou integrace ve výukové skupině s ostatními vrstevníky. Podle potřeby dalších podpůrných opatření je po dohodě s vedením léčebny stanoven jejich vyučovací režim. Škola standardně nenabízí bezbariérový přístup, avšak v případě individuální potřeby žáka je možno zajistit jeho přístup do školy pomocí výtahů a chodeb polikliniky.

Žáci se smyslovým postižením jsou vzděláváni formou integrace ve výukové skupině s ostatními vrstevníky pokud jejich vizuální a sluchové dispozice nejsou úplně omezeny. Jejich vyučovací režim je stanoven individuálně po dohodě s lékaři. Škola není z dlouhodobého hlediska schopna poskytnout vzdělávání v Braillově písmu, ve znakovém jazyce nebo v Lormově dotykové abecedě. Škola může pouze dočasně poskytnout vzdělávání takto postiženým žákům v rámci svých možností.

Žáci s kombinovaným postižením jsou vzděláváni formou integrace ve výukové skupině s ostatními vrstevníky. Podle potřeby dalších podpůrných opatření je po dohodě s lékaři stanoven jejich vyučovací režim.

Žáci se zdravotním znevýhodněním

Naše škola je školou při dětské psychiatrické nemocnici (zdravotnické zařízení). Každý z žáků je pacientem léčebny, z čehož je zřejmé, že každý žák má aktuálně konkrétní diagnózu. U některých dětí jde o psychické obtíže spíše dočasné a krátkodobé, avšak v případě celé řady dětí jde o obtíže dlouhodobé.

Pedagogové se průběžně vzdělávají v tématech dětské psychiatrie, mají povědomí o typických projevech jednotlivých diagnóz, o vlivu psychofarmak na stav dítěte. Využívají možností konzultací s lékaři. Žákům mohou nabídnout cílené speciální přístupy, které respektují individuální psychické potřeby a problémy jednotlivého žáka.

Žáci se sociálním znevýhodněním

Sociální prostředí žáků zjišťujeme z informací, které škole poskytuje sociální pracovník léčebny. Jde především o děti z dětských domovů s ústavní výchovou, o děti z problémových rodin, o děti z rodin v sociálně nebo finančně tíživé situaci, o děti s odlišnou kulturou.

Ve škole uplatňujeme citlivý přístup k žákům se sociálním znevýhodněním, poskytujeme jim citově stabilní a pozitivní prostředí. Učitelé aktivně napomáhají seznámení s odlišnostmi v kultuře v žákovském kolektivu a dbají na rozvoj dovedností v adaptaci a respektování kultury české společnosti.

3.4. Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

V případě, že se v naší škole vyskytne žák s mimořádným nadáním, bude naše škola pokračovat v rámci možností podle programu připraveného kmenovou školou, případně vytvoří po dohodě s kmenovou školou vlastní individuální program na dobu pobytu v naší škole. Vzdělávání takového žáka bude probíhat formou integrace v rámci učební skupiny dalších žáků ročníku společně s nimi s individuálními prvky výuky.

3.5. Začlenění průřezových témat

Vzhledem k zaměření školy se okruhy průřezového tématu Osobnostní a sociální výchova prolínají celým vyučovacím procesem a podle příležitostí všemi vyučovacími předměty. V přehledu jsou tedy zaznamenány pouze příklady začlenění, kde se jedná o přímou návaznost na osnovy předmětu. Přehled je zpracován samostatně pro 1. a 2. stupeň.

Většina průřezových témat je začleněna formou integrace ve vyučovacích předmětech, dle možností budou začleněna i do projektů.

Vysvětlivky: INT - integrace v předmětu, P - projekt

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

(OSV)

Osobnostní rozvoj		Předmět, ročník, forma
Rozvoj schopností poznávání	<ul style="list-style-type: none"> ▪ cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění ▪ cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů ▪ dovednosti pro učení a studium 	HV, VV; 1.-5.roč.; INT M, ČJ, ČS; 1.-5.roč.; INT AJ; 3.-5.roč.; INT
Sebepoznání a sebezpojetí	<ul style="list-style-type: none"> ▪ já jako zdroj informací o sobě ▪ druzí jako zdroj informací o mně ▪ moje tělo, moje psychika ▪ moje vztahy k druhým lidem ▪ moje učení 	ČS; 2.-5.roč.; INT ČJ, DV; 1.-5.roč.; INT
Seberegulace a sebeorganizace	<ul style="list-style-type: none"> ▪ cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle ▪ organizace vlastního času, plánování učení a studia 	TV, 1.-5.roč.; INT ČS; 1.-3.roč.; INT ČS; 4.-5.roč.; INT
Psychohygienu	<ul style="list-style-type: none"> ▪ dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému ▪ dobrá organizace času ▪ hledání pomoci při potížích 	ČS; 1.-5.roč.; INT
Kreativita	<ul style="list-style-type: none"> ▪ cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity 	HV,VV, PV, DV; 1.-5.roč.; INT
Sociální rozvoj		Předmět, ročník, forma
Poznávání lidí	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vzájemné poznávání se ve skupině/třídě ▪ rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech 	ČS; 1.- 5.roč.; INT
Mezilidské vztahy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ péče o dobré vztahy ▪ chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc ▪ lidská práva ▪ vztahy a naše skupina/třída 	ČS, 1.-5.roč.; INT
Komunikace	<ul style="list-style-type: none"> ▪ řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků ▪ cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání ▪ dovednosti pro sdělování verbální i neverbální (technika řeči, výraz řeči,...) ▪ komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.) ▪ pravda, lež a předstírání v komunikaci 	DV; 4.-5.roč.; INT ČJ, 1.-5.roč.; INT DV; 4.-5.roč.; INT ČJ; 1.-5.roč.; INT ČJ, ČS; 2.-5.roč.; INT
Kooperace a kompetice	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.) ▪ rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny) ▪ rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládnutí situací soutěže, konkurence 	všechny předměty; 3.-5.roč.; INT ČJ, M, ČS, VV, TV; 1.-5.roč.; INT, P
Morální rozvoj		Předmět, ročník, forma
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	<ul style="list-style-type: none"> ▪ problémy v mezilidských vztazích ▪ zvládnutí učebních problémů vázaných na látku předmětů 	ČS; 1.-5.roč.; INT ČJ, M, ČS; 1.-5.roč.; INT AJ; 3.-5.roč.;INT

Hodnoty, postoje, praktická etika	<ul style="list-style-type: none"> ▪ analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí ▪ vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd. ▪ pomáhající chování 	<p>ČS; 1.-5.roč.; INT</p> <p>ČJ, M, TV; 1.-5.roč.; INT</p>
--	--	--

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA (VDO)

Téma		Předmět, ročník, forma
Občanská společnost a škola	<ul style="list-style-type: none"> ▪ škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole 	ČS; 1.-2.roč.; INT
Občan, občanská společnost a stát	<ul style="list-style-type: none"> ▪ občan jako odpovědný člen společnosti(jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku) ▪ lidská práva ▪ principy soužití s minoritami (vztah k jinému, respekt k identitám, vzájemná komunikace a spolupráce, příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů) 	<p>ČS; 4.roč.; INT</p> <p>ČS; 5.roč.; INT</p> <p>ČS; 3.-5.roč.; INT VV, HV</p>
Formy participace občanů v politickém životě	<ul style="list-style-type: none"> ▪ obec jako základní jednotka samosprávy státu; společenské organizace a hnutí 	ČS; 4.-5.roč.; INT
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	<ul style="list-style-type: none"> ▪ principy demokracie ▪ základní kategorie fungování demokracie (spravedlnost, řád, norma, zákon, právo, morálka) ▪ demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti 	ČS; 4.-5.roč.; INT

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH(VMEGS)

Téma		Předmět, ročník, forma
Evropa a svět nás zajímá	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa ▪ místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu ▪ naši sousedé v Evropě ▪ život dětí v jiných zemích ▪ lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy 	<p>ČS; 4.-5.roč.; INT</p> <p>VV, HV, PV; 1.-5.roč.; INT</p>
Objevujeme Evropu a svět	<ul style="list-style-type: none"> ▪ naše vlast a Evropa ▪ státní a evropské symboly 	ČS; 3.-5.roč.; INT
Jsme Evropané	<ul style="list-style-type: none"> ▪ klíčové mezníky evropské historie ▪ Evropská integrace ▪ co Evropu spojuje a co ji rozděluje 	ČS; 4.-5.roč.; INT

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA (MkV)

Téma		Předmět, ročník, forma
Kulturní diference	<ul style="list-style-type: none"> ▪ poznávání vlastního kulturního zakotvení 	HV, ČJ, DV, VV, ČS, 1-5.roč.
Lidské vztahy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích ▪ uplatňování principu slušného chování ▪ význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti 	<p>ČS; 1.roč.; INT</p> <p>ČS; 2.roč.; INT</p>
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ tolerance, empatie, umět se vžít do role druhého ▪ lidská solidarita, osobní příspěvi k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy 	<p>DV, 4.-5., ČS; 3.roč.; INT</p> <p>všechny předměty, INT</p>

Téma		Předmět, ročník, forma
Etnický původ	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rovnocennost všech etnických skupin a kultur ▪ odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost ▪ různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa 	HV, VV, ČS, 5.roč.; INT VV, ČS, 3.roč.; INT
Multikulturalita	<ul style="list-style-type: none"> ▪ naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem ▪ význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání 	ČJ, ČS; 5.roč.; INT AJ, 3.-5.roč.; INT
Princip sociálního smíru a solidarity	<ul style="list-style-type: none"> ▪ nekonfliktní život v multikulturní společnosti ▪ aktivní spolupodílení dle svých možností na přetváření společnosti ▪ otázka lidských práv 	HV, VV, ČS, 1.-5.roč., INT ČS, 5.roč.; INT

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

(EV)

Téma		Předmět, ročník, forma
Ekosystémy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ les, pole, vodní zdroje, moře, lidské sídlo – město – vesnice, kulturní krajina 	ČS, 3., 5.roč.; INT
Základní podmínky života	<ul style="list-style-type: none"> ▪ voda, ovzduší, půda ▪ ochrana biologických druhů (důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů) ▪ energie, přírodní zdroje 	ČS, 3., 4.roč.; INT ČS, 5.roč.; INT
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	<ul style="list-style-type: none"> ▪ zemědělství a životní prostředí ▪ doprava a životní prostředí ▪ průmysl a životní prostředí ▪ odpady a hospodaření s odpady ▪ ochrana přírody a kulturních památek ▪ změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy) 	ČS, 5.roč.; INT ČS, 1.-2.roč.; INT ČS, 5.roč.; INT
Vztah člověka k prostředí	<ul style="list-style-type: none"> ▪ naše obec ▪ prostředí a zdraví 	ČS, 5.roč.; INT ČS, 2.roč.; INT

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

(MV)

Receptivní činnosti		Předmět, ročník, forma
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě ▪ identifikování základních orientačních prvků v textu 	ČJ, 4.-5.roč.; INT
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	<ul style="list-style-type: none"> ▪ různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce ▪ rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem 	ČJ, 4.-5.roč.; INT
Stavba mediálních sdělení	<ul style="list-style-type: none"> ▪ příklady pravidelností v uspořádání mediovaných sdělení, zejména ve zpravodajství (zpravodajství jako vyprávění, sestavování příspěvků podle kritérií) ▪ příklady stavby a uspořádání sdělení (srovnávání různých časopisů) 	ČJ, 5.roč.; INT
Vnímání autora mediálních sdělení	<ul style="list-style-type: none"> ▪ identifikování postojů a názorů autora ▪ výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření 	ČJ, 4.-5.roč.; INT
Fungování a vliv médií ve společnosti	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vliv médií na každodenní život a kulturu ▪ role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na uspořádání dne, na rejstřík konverzačních témat, na postoje a chování ▪ vliv médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti) 	ČJ, 4.-5.roč.; INT

Produktivní činnosti		Předmět, ročník, forma
Tvorba mediálního sdělení	<ul style="list-style-type: none"> ▪ uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně (společensky a situačně) vhodných sdělení ▪ tvorba mediálního sdělení pro školní časopis, rozhlas, televizi či internetové médium 	<p>ČJ, DV; 4.-5.roč.; INT</p> <p>ČJ, VV, PV, P; 4.-5.roč.; Projekt</p>
Práce v realizačním týmu	<ul style="list-style-type: none"> ▪ utváření týmu, význam různých věkových a sociálních skupin pro obohacení týmu, komunikace a spolupráce v týmu 	DV, 4.-5.roč.; INT

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

(OSV)

Osobnostní rozvoj		Předmět, ročník, forma
Rozvoj schopností poznávání	<ul style="list-style-type: none"> ▪ cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění ▪ cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů ▪ dovednosti pro učení a studium 	OV, 7.ročník, INT
Sebepoznání a sebepojetí	<ul style="list-style-type: none"> ▪ já jako zdroj informací o sobě ▪ druzí jako zdroj informací o mně ▪ moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty) ▪ co o sobě vím a co ne; jak se promítá mé já v mém chování ▪ můj vztah ke mně samé/mu ▪ moje vztahy k druhým lidem ▪ moje učení ▪ zdravé a vyrovnané sebepojetí 	OV, 7.ročník, INT OV, ČJ, 7.ročník, INT OV, 7.ročník, INT ČZ, 8.ročník, INT OV, 7.ročník, INT PZ, VP, 9.ročník, INT OV, 6.ročník, INT OV, 7.ročník, INT
Seberegulace a sebeorganizace	<ul style="list-style-type: none"> ▪ cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle ▪ organizace vlastního času, plánování učení a studia ▪ stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení 	OV, 7.ročník, INT PV, 6.-9.ročník, INT PZ, 8.-9.ročník, INT
Psychohygiena	<ul style="list-style-type: none"> ▪ dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému ▪ sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích ▪ dobrá organizace času ▪ dovednosti zvládnání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění-relaxace, efektivní komunikace atd.) ▪ hledání pomoci při potížích 	OV, 7.ročník, INT ČZ, 8.ročník, INT PZ, 9.ročník, INT
Kreativita	<ul style="list-style-type: none"> ▪ cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti "dotahovat" nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích 	M, ČJ, PV, VV, HV 6.-9. ročník, INT OV, Inf, 6.-7. ročník, INT PZ, 8.-9.ročník, INT 6.-9.ročník, P
Sociální rozvoj		Předmět, ročník, forma
Poznávání lidí	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vzájemné poznávání se ve skupině/třídě ▪ rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech ▪ chyby při poznávání lidí 	OV, 6.ročník, INT- prak.cvič. OV, 7.ročník, INT- prak.cvič.
Mezilidské vztahy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ péče o dobré vztahy ▪ chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc ▪ lidská práva jako regulativ vztahů ▪ vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny) 	OV, 6.ročník, INT OV, 7.ročník, INT PZ, 9.ročník, INT
Komunikace	<ul style="list-style-type: none"> ▪ řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků ▪ cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání ▪ dovednosti pro sdělování verbální i neverbální (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování) 	ČJ, 6.ročník, INT OV, 6.ročník, INT OV, 7.ročník, INT
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ specifické komunikační dovednosti (monologické formy - vstup do tématu „rétorika“) ▪ dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů) ▪ komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.) 	ČJ, 9.ročník, INT ČJ, 6.ročník, INT

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace ▪ pravda, lež a předstírání v komunikaci 	OV, 7.ročník, INT PZ, 9.ročník, INT
Kooperace a kompetice	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.) ▪ rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny) ▪ rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládnání situací soutěže, konkurence 	OV, 7.ročník, INT PZ, 9.ročník, INT TV, M, ČJ, Z ,6.-9.roč.,INT
Morální rozvoj		Předmět, ročník, forma
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	<ul style="list-style-type: none"> ▪ dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí ▪ problémy v mezilidských vztazích ▪ zvládnání učebních problémů vázaných na látku předmětů ▪ problémy v seberegulaci 	Všechny předměty v každém ročníku, dle příležitosti
Hodnoty, postoje, praktická etika	<ul style="list-style-type: none"> ▪ analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí ▪ vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd. ▪ pomáhající a prosociální chování (člověk neočekává protislužbu) ▪ dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne 	OV, 7.ročník, INT PZ, 9.ročník, INT

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

(VDO)

Téma		Předmět, ročník, forma
Občanská společnost a škola	<ul style="list-style-type: none"> ▪ škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole ▪ způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy (význam aktivního zapojení žáků do žákovské samosprávy - žákovských rad či parlamentů) ▪ formy participace žáků na životě místní komunity ▪ spolupráce školy se správními orgány a institucemi v obci 	OV, 6.ročník, INT
Občan, občanská společnost a stát	<ul style="list-style-type: none"> ▪ občan jako odpovědný člen společnosti(jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku) ▪ Listina základních práv a svobod, práva a povinnosti občana ▪ úloha občana v demokratické společnosti ▪ základní principy a hodnoty demokratického politického systému (právo, spravedlnost, diferenciacie, různorodost) ▪ principy soužití s minoritami (vztah k jinému, respekt k identitám, vzájemná komunikace a spolupráce, příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů) 	OV, 7.ročník, INT
Formy participace občanů v politickém životě	<ul style="list-style-type: none"> ▪ volební systémy a demokratické volby a politika (parlamentní, krajské a komunální volby) ▪ obec jako základní jednotka samosprávy státu; společenské organizace a hnutí 	OV, 7.ročník, INT D, 8.-9.ročník, INT
Principy demokracie	<ul style="list-style-type: none"> ▪ demokracie jako protiváha diktatury a anarchie ▪ principy demokracie ▪ základní kategorie fungování demokracie (spravedlnost, 	OV, 7.ročník, INT Z, 8., 9.ročník, INT

Téma		Předmět, ročník, forma
jako formy vlády a způsobu rozhodování	řád, norma, zákon, právo, morálka) ▪ význam Ústavy jako základního zákona země ▪ demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti	D, 8.-9.ročník, INT

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH(VMEGS)

Téma		Předmět, ročník, forma
Evropa a svět nás zajímá	▪ rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa ▪ místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu ▪ naši sousedé v Evropě ▪ život dětí v jiných zemích ▪ lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy	ČJ, 6., 7.ročník, INT Z, 7., 8.ročník, INT
Objevujeme Evropu a svět	▪ naše vlast a Evropa ▪ evropské krajiny ▪ Evropa a svět ▪ mezinárodní setkávání ▪ státní a evropské symboly ▪ Den Evropy ▪ život Evropanů a styl života v evropských rodinách; životní styl a vzdělávání mladých Evropanů	Z, 7., 8.ročník, INT
Jsme Evropané	▪ kořeny a zdroje evropské civilizace ▪ klíčové mezníky evropské historie ▪ Evropská integrace; instituce Evropské unie a jejich fungování ▪ čtyři svobody a jejich dopad na život jedince ▪ mezinárodní organizace a jejich přispění k řešení problémů dětí a mládeže ▪ co Evropu spojuje a co ji rozděluje	D, 7., 8., 9.ročník, INT Z, 9.ročník, INT Z, 7.ročník, INT

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

(MkV)

Téma		Předmět, ročník, forma
Kulturní difference	▪ jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti ▪ člověk jako nedílná jednotka tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika ▪ poznávání vlastního kulturního zakotvení	OV, 6.,7.ročník, INT VV, HV, 6.-9. ročník
	▪ respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy) ▪ základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice a v Evropě	Z, 7., 8., 9.ročník, INT AJ; 6.-9.ročník, INT OV; 6.-7.ročník, INT
Lidské vztahy	▪ právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci ▪ udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi, bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženské, zájmové nebo generační příslušnost ▪ vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti) ▪ předsudky a vžité stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace) ▪ důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích ▪ uplatňování principu slušného chování (základní morální normy) ▪ tolerance, empatie, umět se vžít do role druhého	OV, 6.,7.ročník, INT PZ, 9.ročník, INT

Téma		Předmět, ročník, forma
Lidské vztahy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ lidská solidarita, osobní příspěvi k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy ▪ význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti 	OV, 6.,7.ročník, INT PZ, 9.ročník, INT
Etnický původ	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rovnocennost všech etnických skupin a kultur ▪ odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost ▪ postavení národnostních menšin ▪ různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa ▪ projevy rasové nesnášenlivosti – jejich rozpoznávání a důvody vzniku 	OV, 7.ročník, INT ČZ, 8.ročník, INT Z, 9.ročník, INT OV, 6.ročník, INT D, 6.-9.ročník, INT
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti 	Z, 8.ročník, INT
Multi-kulturalita	<ul style="list-style-type: none"> ▪ multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj v budoucnosti ▪ multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování 	Z, 9.ročník, INT D, 9.ročník, INT VV, HV, 6.-9. ročník
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost ▪ naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem 	ČJ, 6.ročník, INT AJ, 8.-9.ročník, INT
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání 	AJ, 6.-9.ročník, INT
Princip sociálního smíru a solidarity	<ul style="list-style-type: none"> ▪ odpovědnost a příspěvi každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám ▪ nekonfliktní život v multikulturní společnosti ▪ aktivní spolupodílení dle svých možností na přetváření společnosti, zohlednění potřeb minoritních skupin ▪ otázka lidských práv, základní dokumenty 	OV, 6.ročník, INT OV, 7.ročník, INT

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

(EV)

Téma		Předmět, ročník, forma
Ekosystémy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ les (les v našem prostředí, produkční a mimoprodukční významy lesa) ▪ pole (význam, změny okolní krajiny vlivem člověka, způsoby hospodaření na nich, pole a jejich okolí) ▪ vodní zdroje (lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím, důležitost pro krajinnou ekologii) ▪ moře (druhovú odlišnost, význam pro biosféru, mořské řasy a kyslík, cyklus oxidu uhličitého) a tropický deštný les (porovnání, druhová rozmanitost, ohrožování, globální význam a význam pro nás) ▪ lidské sídlo – město – vesnice (umělý ekosystém, jeho funkce a vztahy k okolí, aplikace na místní podmínky) ▪ kulturní krajina (pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek) 	Z, 6.,9.ročník, INT Př, 9.ročník, INT D, 6.-9.ročník, INT
Základní podmínky života	<ul style="list-style-type: none"> ▪ voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení) ▪ ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, propojenost světa, čistota ovzduší u nás) ▪ půda (propojenost složek prostředí, zdroj výživy, ohrožení půdy, rekultivace a situace v okolí, změny v potřebě zemědělské půdy, nové funkce zemědělství v krajině) ▪ ochrana biologických druhů (důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů) ▪ ekosystémy – biodiverzita (funkce ekosystémů, význam biodiverzity, její úroveň, ohrožování a ochrana ve světě a u nás) 	Př., 6.ročník, INT Z, 6.ročník, INT Z, 9.ročník, INT Ch, 8.ročník, INT 6.ročník, Projekt

Téma		Předmět, ročník, forma
	<ul style="list-style-type: none"> přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, principy hospodaření s přírodními zdroji, význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí) 	Z, 8.ročník, INT Z, 9.ročník, INT Ch, 8.-9.ročník, INT
Základní podmínky života	<ul style="list-style-type: none"> energie (energie a život, vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky) 	F, 9.ročník, INT Z, 9.ročník, INT
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	<ul style="list-style-type: none"> zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace) průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení, vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti) odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny) 	Z, 8.ročník, INT Z, 9.ročník, INT Ch, 8.-9.ročník, INT PV, 6.-9.ročník, INT
	<ul style="list-style-type: none"> ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek; právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady z okolí, zásada předběžné opatrnosti) změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy) ochrana přírody při masových sportovních akcích – zásady MOV) dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Státní program EVVO, Agenda 21 EU) a akce (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.) 	OV, 6.ročník, INT Z, 9.ročník, INT Př, 9.ročník, INT TV, 6.-9.ročník, INT Př, 9.ročník, Projekt
Vztah člověka k prostředí	<ul style="list-style-type: none"> naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci - instituce, nevládní organizace, lidé) naš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí) aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace) prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví) nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky zvyšování rozdílů globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás) 	OV, 6.ročník, INT OV, 7.ročník, INT PZ, 9.ročník, INT Z, 8.ročník, Projekt ČZ, 8.ročník, INT Ch, 8.ročník, INT Z, 9.ročník, INT

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

(MV)

Receptivní činnosti		Předmět, ročník, forma
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	<ul style="list-style-type: none"> pestování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě rozlišování zábavních („bulvárních“) prvků ve sdělení od informativních a společensky významných hodnotící prvky ve sdělení (výběr slov a záběrů) 	ČJ, 8.-9.ročník, INT Inf, 6.-7.ročník, INT Z, VZ, 9.ročník, INT OV, 6.ročník, INT
	<ul style="list-style-type: none"> hledání rozdílů mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením chápaní podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel identifikování základních orientačních prvků v textu 	ČZ, 8.ročník, INT ČJ, 6.ročník, INT

Receptivní činnosti		Předmět, ročník, forma
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	<ul style="list-style-type: none"> ▪ různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce ▪ rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem ▪ identifikace zjednodušených mediovaných sdělení, opakované užívání prostředků (ve zpravodajství, reklamě i zábavě) 	ČJ, 8.-9.ročník, INT
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ hlavní rysy reprezentativnosti (rozlišení reality od médií zobrazovaných stereotypů, jako reprezentace reality) ▪ vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti (rozlišení sdělení potvrzujících předsudky a představy od sdělení vycházejících ze znalosti problematiky a nezaujatého postoje) ▪ identifikace společensky významných hodnot v textu, prvky signalizující hodnotu, o kterou se sdělení opírá 	Inf, 6.-9.ročník, INT PZ, 9.ročník, INT OV, 6.ročník, INT Z, 9.ročník, INT Př, 9.ročník, INT ČZ, 8.ročník, INT Ch, 8.-9.ročník, INT
Stavba mediálních sdělení	<ul style="list-style-type: none"> ▪ příklady pravidelnosti v uspořádání mediovaných sdělení, zejména ve zpravodajství (zpravodajství jako vyprávění, sestavování příspěvků podle kritérií) ▪ principy sestavování zpravodajství a jejich identifikace, pozitivní principy (význam a užitečnost), zezábavňující principy (negativita, blízkost, jednoduchost, přítomnost) ▪ příklady stavby a uspořádání zpráv (srovnávání titulních stran různých deníků) a dalších mediálních sdělení (například skladba a výběr sdělení v časopisech pro dospívající) 	ČJ, 8.-9.ročník, INT PZ, 9.ročník, INT OV, 6.ročník, INT
Vnímání autora mediálních sdělení	<ul style="list-style-type: none"> ▪ identifikování postojů a názorů autora v mediovaném sdělení ▪ výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názoru a postoje i pro záměrnou manipulaci ▪ prvky signalizující explicitní či implicitní vyjádření hodnocení, výběr a kombinace slov, obrazů a zvuků z hlediska záměru a hodnotového významu 	ČJ, 8.-9.ročník, INT
Fungování a vliv médií ve společnosti	<ul style="list-style-type: none"> ▪ organizace a postavení médií ve společnosti ▪ faktory ovlivňující média, interpretace vlivů působících na jejich chování ▪ způsoby financování médií a jejich dopady ▪ vliv médií na každodenní život, společnost, politický život a kulturu z hlediska současné i historické perspektivy ▪ role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na uspořádání dne, na rejstřík konverzačních témat, na postoje a chování ▪ role médií v politickém životě (předvolební kampaně a jejich význam) ▪ vliv médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti) ▪ role médií v politických změnách 	OV, 7.ročník, INT
Produktivní činnosti		Předmět, ročník, forma
Tvorba mediálního sdělení	<ul style="list-style-type: none"> ▪ uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně (společensky a situačně) vhodných sdělení ▪ tvorba mediálního sdělení pro školní časopis, rozhlas, televizi či internetové médium ▪ technologické možnosti a jejich omezení 	ČJ, 8.-9.ročník, INT PZ, 8.-9.ročník, INT
Práce v realizačním týmu	<ul style="list-style-type: none"> ▪ redakce školního časopisu, rozhlasu, televize či internetového média ▪ utváření týmu, význam různých věkových a sociálních skupin pro obohacení týmu, komunikace a spolupráce v týmu ▪ stanovení si cíle, časového harmonogramu a delegování úkolů a zodpovědnosti ▪ faktory ovlivňující práci v týmu ▪ pravidelnost mediální produkce 	ČJ, 8.-9.ročník, Projekt PZ, 8.-9.ročník, Projekt

4. UČEBNÍ PLÁN

Učební plán Školního vzdělávacího programu „ŠKOLA PRO ŽIVOT“ vychází z učebního plánu RVP ZV. Stanovené minimální časové dotace bylo nutné v některých případech zkrátit vzhledem k časovému omezení doby výuky z důvodů léčebného režimu DPN a z prostorových a organizačních důvodů. Rovněž disponibilní časovou dotaci není možné z těchto důvodů využít celou.

Je plně zachována a případně i posílena časová dotace hlavních předmětů a jsou zařazeny do učebního plánu všechny povinné předměty.

4.1. Učební plán pro 1.stupeň

Rozpis dotací podle vzdělávacích oblastí a předmětů

Vzdělávací oblasti Předměty ŠVP	Jazyk a jazyková komunikace		Matematika a její aplikace	Informační a komunikační technologie	Člověk a jeho svět	Umění a kultura		Člověk a zdraví Tělesná výchova	Člověk a svět práce	Disponibilní hodiny	Celková dotace
	Český jazyk a literatura	Cizí jazyk				Hudební výchova	Výtvarná výchova				
Český jazyk	35									2	37
Anglický jazyk		9									9
Matematika			20							3	23
Informatika				1						1	2
Člověk a svět					10						10
Hudební výchova						5					5
Výtvarná výchova							6				6
Dramatická výchova										2	2
Tělesná výchova								5			5
Pracovní výchova									5	1	6
Volitelné předměty											0
Min. dotace RVP ZV	35	9	20	1	12	12		10	5	14	118
ZŠ při DPN	35	9	20	1	10	5	6	5	5	8	105

1. stupeň - rozpis časových dotací podle předmětů a ročníků

Název předmětu	zkratka	celkem min.	1.	2.	3.	4.	5.	celkem	disp. dotace	celkem
Český jazyk	ČJ	35	8	8	7	6+1	6+1	35	2	37
Anglický jazyk	AJ	9	-	-	3	3	3	9		9
Matematika	M	20	4+1	4+1	4+1	4	4	20	3	23
Informatika	Inf	1	-	-	-	0+1	1	1	1	2
Člověk a svět	ČS	12	2	2	2	2	2	10		10
Hudební výchova	HV	12	1	1	1	1	1	5		5
Výtvarná výchova	VV		1,5	1,5	1	1	1	6		6
Tělesná výchova	TV	10	1	1	1	1	1	5		5
Dramatická výchova	DV	-	-	-	-	0+1	0+1	0	2	2
Pracovní výchova	PV	5	1+0,5	1+0,5	1	1	1	5	1	6
Průřezová témata	PT		Integrována ve všech předmětech							
disponib.dotace		14							9	
celkem hodin		118	20	20	21	22	22			105

4.2. Učební plán pro 2.stupeň – rozpis dotací podle vzdělávacích oblastí a předmětů

Vzdělávací oblasti Předměty ŠVP	Jazyk a jazyková komunikace		Matematika a její aplikace	Informační a komunikační technologie	Člověk a společnost		Člověk a příroda				Umění a kultura		Člověk a zdraví		Člověk a svět práce	Disponibilní hodiny	Celková časová dotace na předmět
	Český jazyk a literatura	Cizí jazyk			Dějepis	Výchova k občanství	Fyzika	Chemie	Přírodopis	Zeměpis	Hudební výchova	Výtvarná výchova	Výchova ke zdraví	Tělesná výchova			
Český jazyk	15+1														1	16	
Anglický jazyk		12														12	
Německý jazyk		6														6	
Matematika			15+1												1	16	
Informatika				1+3											3	4	
Dějepis					4											4	
Občanská výchova						2										2	
Zeměpis									6							5	
Fyzika							4									4	
Chemie								2								2	
Přírodopis										4						4	
Člověk a zdraví											1					2	
Hudební výchova												4				4	
Výtvarná výchova													4			4	
Tělesná výchova														4		4	
Práce a zdraví						1							1			2	
Praktická vých.															3	4	
dotace RVP	15	18	15	1	11				21			10	10		3	24	122
ZŠ DPN	15	18	15	1	4	3	4	2	5	6	4	4	2	4	3	6	92
	15	18	15	1	7				17			8	6		3	6	92

2.stupeň – rozpis časových dotací podle předmětů a ročníků

Název předmětu	zkratka	celkem min.	6.	7.	8.	9.	celkem	disp. dotace	celkem
Český jazyk	ČJ	15	4	4	3+1	4	15	1	16
Anglický jazyk	AJ	12	3	3	3	3	12		12
Německý jazyk	NJ	6	-	2	2	2	6		6
Matematika	M	15	4	4	4	3+1	15	1	16
Informatika	Inf	1	1	0+1	0+1	0+1	1	3	4
Dějepis	D	11	1	1	1	1	4		4
Občanská výchova	OV		1	1	-	-	2		2
Fyzika	F	21	1	1	1	1	4		4
Chemie	Ch		-	-	1	1	2		2
Přírodopis	Př		2	1	-	1	4		4
Zeměpis	Z		2	2	1	1	6		6
Člověk a zdraví	ČZ		-	-	1	-	1		1
Hudební výchova	HV	10	1	1	1	1	4		4
Výtvarná výchova	VV		1	1	1	1	4		4
Tělesná výchova	TV	10	1	1	1	1	4		4
Práce a zdraví	PZ		-	-	1	1	2		2
Praktická výchova	PV	3	1	0+1	1	1	3	1	4
Průřezová témata	PT		Integrována do všech předmětů						0
Disponib.dotace		18						6	
Celkem hodin		122	23	24	24	24			95

Poznámky k učebnímu plánu

Tabulka počtu hodin učebnímu plánu podle oblastí a oborů vycházejících z RVP ZV uvádí počet hodin ve vazbě na jednotlivé oblasti RVP. Ve Školním vzdělávacím programu ŠKOLA PRO ŽIVOT dochází k následujícím úpravám jednotlivých vyučovacích předmětů:

Předmět **Dramatická výchova** realizuje očekávané výstupy doplňkového oboru dramatická výchova z oblasti Umění a kultura. Je určen pro všechny žáky školy ve 4.-5. ročníku.

Ve výuce **cizích jazyků** zařazuje učební plán výuku prvního cizího jazyka (anglického) od třetí třídy a **druhého cizího jazyka** (německého) jako povinného předmětu od sedmé třídy pro žáky, kteří se učí německému jazyku ve své kmenové škole. V případě, že žák má na kmenové škole zařazen další jazyk již v šestém ročníku, má zařazenu výuku v rozsahu 1 hod. týdně. Naše škola v případě nezbytnosti zajišťuje výuku ruského jazyka pro žáky, kteří mají na kmenové škole zařazen ruský jazyk v rozsahu 1-2 hodiny týdně. Výuka v tomto případě probíhá podle ŠVP kmenové školy - vzdělávací předmět ruský jazyk.

Ve vzdělávací oblasti **Informační a komunikační technologie** je předmět **Informatika** vyučován v 4.-9. ročníku. Tato oblast je posílena 4 hodinami z disponibilní časové dotace. Informační a komunikační techniku žáci využívají i v dalších předmětech od 1. do 9. ročníku.

Očekávané výstupy vzdělávací oblasti **Člověk a jeho svět** jsou naplňovány v předmětu **Člověk a svět** od 1. do 5. ročníku.

Předmět **Člověk a zdraví** je integrovaný obor zahrnující tematické okruhy biologie člověka z přírodopisu a tematické okruhy péče o zdraví z výchovy ke zdraví. Je vyučován v 8. ročníku.

Vzdělávací oblast **Výchova k občanství** je realizována v předmětu **Občanská výchova** v 6. a 7. ročníku, část výstupů v souvisejících tematických celcích je včleněna do předmětu **Zeměpis** v 8. a 9. ročníku.

Vzdělávací oblast **Výchova ke zdraví** je realizována jako součást předmětů **Občanská výchova**, **Člověk a zdraví** a **Práce a zdraví**. Vybrané tematické celky jsou včleněny do předmětu **Občanská výchova** v 6. a 7. ročníku, tematické okruhy týkající se zdraví a nemoci jsou součástí integrovaného předmětu **Člověk a zdraví**, další tematické okruhy jsou součástí integrovaného předmětu **Práce a zdraví**.

Vzdělávací oblast **Člověk a svět práce** se realizuje v předmětu **Pracovní výchova** v 1.-5. ročníku, v předmětech **Praktická výchova** v 6.-9. ročníku a **Práce a zdraví** v 8.-9. ročníku. Praktickou výchovu dělíme na oddíly Domácnost, Vaření.

Předmět **Práce a zdraví** je integrovaný obor zahrnující část výstupů ze vzdělávací oblasti **Výchova ke zdraví** a **Výchova k občanství** a tematický okruh **Svět práce** ze vzdělávací oblasti **Člověk a svět práce**. Dále realizuje řadu průřezových témat z OSV. Je zařazen v 8. – 9. ročníku.

Předmět s **časovou dotací v ročníku 1,5 hodiny** je zařazen ve výuce střídavě v jednom týdnu v rozsahu 1 hodina, v následujícím týdnu v rozsahu 2 hodiny, což se týká předmětů **Pracovní výchova** a **Výtvarná výchova**.

Volitelné předměty nejsou ve škole realizovány.